

● Photokina 2018 ●

Wessel Sijl

Imaging Unlimited Wederom een enerverende editie van de grootste fotografiebeurs ter wereld

Het is een rotsvaste traditie dat ik elke Photokina, de tweejaarlijkse 'Weltmesse des Bildes' in Keulen bezoek. Zo ook in september van dit jaar, waarbij ik weer letterlijk werd ondergedompeld in de vele innovaties: op gebied van foto hardware en - software, foto finishing, fotodiensten, presentatie, enz.

Maar er gaat wat veranderen: de Photokina zal vanaf 2019 jaarlijks plaatsvinden, en niet meer in de herfst, maar in het voorjaar (in mei). Hiermee wordt de aloude tweejaarlijkse frequentie - sinds 1950 - toen deze toonaangevende beurs voor het eerst werd gehouden, definitief doorbroken. Dit is geen verrassing: de ontwikkelingen in de (digitale) fotowereld gaan nu zo snel, dat een tweejaarlijkse frequentie niet meer afdoende is. Vanaf nu kunnen hiermee de steeds kortere innovatiecycli van een steeds meer gedigitaliseerde industrie beter en actueler worden bijgehouden. Nieuwe camera's en lenzen, inspirerende afbeeldingen, nieuwe technologieën ... De Photokina is veel meer dan alleen maar een show van nieuwe producten. Lees verder wat de meest opvallende trends, producten en belevenissen op deze aflevering van de Photokina waren.

De meest opvallende trends

Elke Photokina toont de laatste trends, en waarover veel wordt geschreven, en waaraan op de beurs zelf veel aandacht wordt geschonken: met het tonen van de nieuwste producten en vooral met wat ze kunnen, en soms met een blik in de toekomst. Alhoewel veel aandacht voor de technologische vooruitgang, is er ook veel aandacht en waardering voor traditionele manieren van fotografie, die nog met veel plezier worden toegepast. En uiteraard ook waar het allemaal om draait: met het tonen van (top) fotowerk, of - met interessante lezingen en workshops - hoe het resultaat wordt bereikt.

Trend - Professionele kwaliteit voor iedereen

De fototechniek wordt nu dermate goed - met hardware, embedded software (in camera's, printers, beeldschermen, enz.) en met foto- en filmbewerkingssoftware, dat de grens tussen prof en amateur vervaagt. Uiteraard zal de vakman zijn waarde blijven bewijzen door een uitgekende visie in

*Vele exposities op de Photokina.
Uiteindelijk gaat het hierom: het beeld.*

fotografie, en specifieke technische vakkennis, maar het niveau dat bij wijze van spreken al met een goede smartphone met goede foto-apps, of met een wat meer serieuze uitrusting bereikt kan worden, is verbijsterend. Kort samengevat zijn er meer intelligente algoritmen voor steeds betere foto's. Dat geldt trouwens ook voor de professionele foto finishing industrie. Tijdens de vele exposities tussen de stands door werden, behalve professioneel topwerk ook veel foto's getoond van amateurs, waaruit blijkt wat er tegenwoordig mogelijk is, zowel met maken als presenteren.

Ook de snelheid van de beeldopmaak is verbijsterend te noemen: sluitertijden van 1/8000 seconde zijn normaal geworden, net als 12 beelden per seconden wegschrijven, of een autofocus die sneller is geworden dan het menselijk oog. Het kan niet op, en is allemaal binnen handbereik gekomen.

Trend - Krachtige opmars van de spiegellose systeemcamera

Deze trend was al een paar jaar geleden ingezet, maar de spiegellose camera beleeft nu echt een onomkeerbare opmars. Veel cameramerken, waaronder Nikon en Canon, toonden veelal complete systemen met verwisselbare lenzen en accessoires. Alle technische ongemakken die in het beginperiode van de systeemcamera's nog bestonden, zijn overwonnen. Er zijn steeds minder redenen om een spiegelreflexcamera aan te schaffen: de spiegellose systeemcamera van nu is ook supersnel. En menig fotograaf waardeert het feit dat een systeemcamera een stuk lichter en compacter is dan een spiegelreflexcamera.

Zelfs een fullframe systeemcamera is vaak nog lichter en kleiner dan een APS-reflexcamera. Ook de lenzen kunnen kleiner zijn. En heel belangrijk: door het ontbreken van een spiegelhuis, kan de lens in de meest ideale positie ten opzichte van de beeldgevoelige chip worden gepositioneerd - zonder de retrofocusoplossing, die toch altijd een concessie is voor de optische kwaliteit. Ook een hit op de Photokina: een middenformaat systeemcamera (van Fuji); een duur, maar superkrachtige camera van 100 megapixel.

Nikon was een van de merken met fraaie nieuwe spiegellose camera's

Ook Canon presenteerde een interessant spiegelloos camera'systeem

Trend - Verrassende opleving van instantfotografie

Een paar jaar geleden was al een verrassende opleving van de directklaarcamera/foto zichtbaar. Velen dachten toen dat het een kortdurende hype zou zijn, maar integendeel! Ondanks al het digitale (tegen)geweld wordt deze vorm van fotografie zeer gewaardeerd, en dus zijn diverse fabrikanten daar stevig op ingesprongen. De magie van het analoge printje, waarvan het beeld uit het niets op papier verschijnt, pakt (wederom) vele mensen. Uiteraard is de digitale techniek niet helemaal naar de achtergrond gedrongen: in sommige camera's is de belichtingsaansturing sterk verfijnd met moderne technologie. Ook heel opmerkelijk: heel jonge mensen, die de oorspronkelijke 'Polaroid' nooit hebben meegemaakt, blijken de meest enthousiaste gebruikers te zijn. Met het uiterlijk van de camera's, met veelal hippe en felge-

kleurde modellen, wordt hierop ingespeeld. Bijzonder aan deze trend is dat hiermee tevens het vierkante formaat terug is van weggeweest. Het aloude vierkante formaat - zoals bekend van de twee-oogreflexen en andere middenformaat-camera's uit de analoge tijd - is nu de standaard bij veel instant-camera's (denk

Een van de vele gepresenteerde instant-camera's

aan de Polaroid van weleer). Maar er zijn ook instantcamera's die rechthoekige foto's in creditcardformaat maken. Ook leuk.

Trend - Nieuwe, fantastische compactcamera's

Naast de vele camerasystemen met verwisselbare lenzen, zijn er veel interessante compactcamera's op de markt gekomen. Dat wil zeggen camera's van zeer hoge, zeg maar gerust professionele kwaliteit. De eenvoudige compact heeft het vrijwel afgelegd tegen de smartphone. Maar de 'edelcompact' staat als een huis. Vele fabrikanten toonden prachtige modellen, waarmee hoog wordt ingezet op beeldkwaliteit. Dat wil zeggen, kwaliteit die niet onderdoet voor goede systeem- en reflexcamera's, en foto's die net zo fraai (bv. met forse geprinte vergrotingen) kunnen worden gepresenteerd. Zo'n camera koop je bewust om zeer licht uitgerust te zijn. Of onopvallend. Of ideaal voor op reis en er op gewicht bespaard moet worden. De meeste van zulke camera's kunnen dan ook met RAW-bestanden overweg, hebben vele belichtingsmogelijkheden onder de kap, en zijn degelijk gebouwd. Bij sommige modellen is er sprake van een lens met vaste brandpunt, of zeer beperkt zoombereik; dit om de maximale optische kwaliteit te bereiken. En dat is te zien! Maar ook de modellen met groter zoombereik zijn erg interessant. En ook niet onbelangrijk: veel modellen zijn uitgerust met een fullframe sensor!

Een van de vele fraaie edelcompactcamera's - Ricoh GR III. Voor foto's van geweldige kwaliteit

Trend - Ontwikkeling van wisselobjectieven houdt gelijke tred met de nieuwe camera line-ups

Een prachtige nieuwe kwaliteitslens van Tamron, voor de spiegelreflex-camera

Ook bij de lenzen kan gesproken worden van spectaculaire ontwikkelingen. De fabrikanten die nieuwe systeemcamera's in de markt hebben gezet, hebben dat zonder uitzondering gedaan samen met een reeks dedicated wisselobjectieven. Maar ook de onafhankelijke lenzenfabrikanten, zoals Sigma en Tamron, hebben in deze trend bepaald niet stilgestaan, en hebben nu voor diverse systeemcamera's een alleszins ruim aanbod aan uiteenlopende lenzen. Daarnaast wordt de trend van hoogwaardige optiek, vaak met vaste brandpunten of beperkte brandpuntsafstanden, stevig doorgezet.

Deze trend was enkele jaren geleden al ingezet, en heeft zich terdege bevestigd. Ook werden wissellenzen voor drone-camera's gespot; een nieuwe markt waarop de lens-fabrikanten zijn ingesprongen. De kritische fotograaf, ook onder de amateurs, streeft minder naar super zoombereik, maar kiest voor kwaliteit met beperkt zoombereik of vast brandpunt.

Trend - Het opnieuw waarderen van de gedrukte foto

Vele jaren na de introductie van de digitale fotografie leek het geprinte beeld meer naar de achtergrond te geraken. Op de vele exposities tijdens voorliggende edities van de Photokina, zag je steeds vaker foto's gepresenteerd op grote led-schermen in plaats van met mooi drukwerk. Dat is voorbij!

De fotograaf, prof en amateur, waardeert weer de krachtige en tastbare uitstraling van mooi gedrukt werk. Het echte look-and-feel effect. En dat was te zien in Keulen, waarbij producenten van printers, papier, inkt en presentatiematerialen zich van hun beste kant lieten zien. Want de fotograaf wil niet meer een simpel printje van beperkte houdbaarheid en kleuromvang, alsof je een brief afdruckt, maar degelijk fotowerk dat alle kwaliteit eraf doet spatten (hoge resolutie, hoog dynamisch bereik, diepe saturatie), en dat, gedrukt op dik kwaliteitspapier (of canvas), zeer lang meegaat. En hierop aansluitend zag je ook weer een opleving onder fabrikanten van presentatiematerialen, zoals inlijstmateriaal, albums, enz. Vooral de betere papier-fabrikanten toonden, zeker in hun hogere kwaliteitssegment (fine art en barietpapieren), prachtige nieuwe producten.

Daaronder speciaal geschikt voor zwart-witfotografie, papieren met verschillende metallieke uitstralingen (titanium-look, zilver-look, enz.), en nog veel meer.

Een van de interessante merken die zich presenteerden was Permajet, die een zeer breed scala aan afdruckmaterialen heeft, globaal verdeeld in series: Digital Photo - voor de 'al-leddaagse' afdruckken (het woord alledaags is wat misplaatst, want deze reeks is al van verbluffende kwaliteit), Traditional Baryta - een serie edele barietpapieren (o.a. prachtig voor zwart-wit), en Smooth Fine Art - zeer hoogwaardige papieren voor edele drukken van natuurlijke materialen. Daarnaast levert men ook nog een reeks getextureerde papieren, vooral interessant voor kunst(re)productie. Wat deze Britse leverancier mede interessant maakt, is dat hij ook inkt supply systemen levert, printprofielen ter beschikking heeft, en materialen voor langere houdbaarheid (beschermingslak en -vernissen) en diverse presentatiematerialen.

Permajet was een van de vele leveranciers van afdruckmaterialen die zich presenteerden met een breed scala aan afdruckmaterialen

Trends - ook in accessoires

De leveranciers van accessoires volgen de trends, en tegelijkertijd zetten zij daarmee zelf ook een trend. Wat mij zoal opviel:

- **Filters:** er is een grote opmars van goede filtersystemen, met filters van optisch glas. Vooral voor toepassing met ND-grijsfilters en graduated filters. Ook opvallend was dat er speciale filters voor drone-camera's werden getoond, en filtersystemen die dedicated voor bepaalde merkcamera's en lenzen zijn ontwikkeld. En verder complete filterkits voor bepaalde soorten fotografie (landschap, portret, enz.)
- **Flits diffusors:** nieuw is dit niet, maar een heel 'sympathiek' systeem dat ik wil noemen, zijn de diffusors van het merk Magmod, waarbij de opzetdiffusors van soepel, zacht materiaal zijn gemaakt (en daarmee makkelijk klein weg te stoppen in de tas), en de opzetstukken met een magneetverbinding worden bevestigd.
- **Statieven:** steeds meer fabrikanten leveren statieven van meerlaags carbon. Op deze wijze - met dunne lagen - kan

een zeer sterk en stabiel statief worden verkregen, dat lichter is dan bij gebruik van een enkele dikkere laag carbon. Niet in de laatste plaats wordt sterk gekken naar reizigers en bergbeklimmers en wandelaars; het statief moet ook compact en licht zijn, en ook geschikt als cabinebagage in een vliegtuig. Het is een uitdaging om met zulke uitgangspunten een zeer stabiel statief te ontwikkelen, maar dat is thans mogelijk, en uiteenlopende producenten lieten fraaie series zien. Wat ook opviel is, dat een enkele fabrikant statieven en koppen speciaal voor één merk en type camera had ontwikkeld (Gitzo, met een statieflijn voor de Sony A7).

Prachtig lichtgewicht reisstatief 'Befree' van Manfrotto

- **Tassen en koffers:** ook hier is veel aandacht voor de reiziger, en waarbij rekening wordt gehouden met bagageafmetingseisen van luchtvaartmaatschappijen. En verder zet de retrotrend stevig door. Naast canvas, werden nu ook meer tassen van leer (volledig of deels) getoond. Het aanbod van soorten tassen en koffers speciaal voor drones is enorm gegroeid.

Retrotassen, nu ook van leer. Zoals deze uit de serie Kalahari van BIG Foto

Speciale reistas voor een drone van Lowepro. Geschikt als cabinebagage bij de meeste luchtvaartmaatschappijen

- **Led-verlichting:** Ook deze trend, die twee jaar geleden al zichtbaar was, is stevig doorgezet. Er zijn enorm veel verschillende soorten. Zo langzamerhand lijkt de kleine reportageflitser deels overruled te worden door de draagbare led-lamp. Er zijn kleine led-armaturen, die qua maat gelijk zijn aan een doorsnee flitser. Door de instelbare lichtsterkte en kleurlichttemperatuur, kan zeer fraai en precies worden (bij)verlicht. En dat gaat mooi controleerbaar. Ook werden nieuwe, gebogen led-lampen getoond, die een brede beeldhoek bestrijken.
- **Monitoren:** voor foto- en videobewerking. Opvallend is dat er een verschil ontstaat in monitoren die ofwel sterk zijn ingespeeld op video, of juist op fotografie.

Meer dan alleen maar trends

Uiteraard was de Photokina, zoals haar traditie betaamt, meer dan alleen maar het tonen van producten en fotowerk. Zo waren er ook weer tal van interessante lezingen en workshops. Sommige van bekende fotografen.

Een van de vele lezingen op de Photokina

En ook vele uitgevers van fotoboeken en -tijdschriften, fotografie-beroepsorganisaties en servicegerichte organisaties gaven acte de présence. Daarom is een bezoek meer dan alleen maar informatie vergaren, meer een ware belevenis. Eigenlijk is één dag (veel) te kort. Wie er nog nooit is geweest, kan ik het aanraden. Keulen is niet zo ver, en goed te bereizen. Op naar de volgende editie!

